

Наукові
перспективи

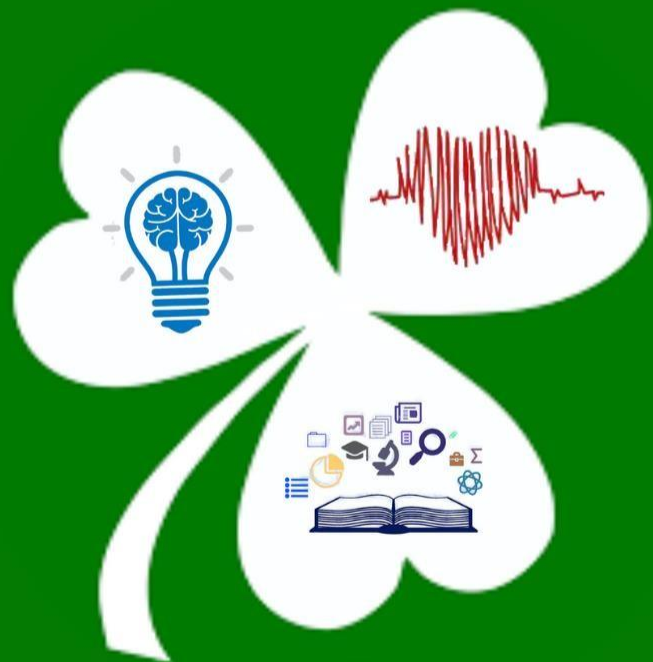
Журнал
видається
в рамках
роботи
Видавничої
групи

ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІННОВАЦІЇ НАУКИ

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"

СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"

СЕРІЯ "МЕДИЦИНА"

№ 2 (2) 2021

Видавнича група «Наукові перспективи»

Громадська організація «Християнська академія педагогічних наук України»

Громадська організація «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання»

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 2(2) 2021

Київ – 2021

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization "Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

**Public organization "All-Ukrainian Association of Teachers and Psychologists of
Spiritual and Moral Education"**

"Prospects and innovations of science"

(Series "Pedagogy", Series "Psychology", Series "Medicine")

Issue № 2(2) 2021

Kiev – 2021

ISSN 2786-4952 Online

УДК 001.32:1 /3](477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2\(2\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2(2))

«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)»: журнал. 2021. № 2(2) 2021. С. 311.

Журнал видається за активної підтримки КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м. Києва"

Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні та за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку психології, педагогіки та медицини. Видання розраховано на дослідників, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, магістрів, фахівців-практиків.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible, до міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

Жукова І.В.

кандидат наук з державного управління, доцент, Заступник директора з навчально-виховної роботи Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, м. Київ, Україна

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступник головного редактора: Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти (Київ, Україна);

Заступник головного редактора: Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

- ❖ **Бахов Іван Степанович** — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);
- ❖ **Вергун Андрій Романович** – доктор медичних наук, доцент кафедри сімейної медицини, лікар-хірург вищої категорії, антиплагіатний експерт, старший інспектор наукового відділу, відповідальний за виявлення плагіату в наукових і навчально-методичних працях Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна);
- ❖ **Гвожджевiч Сильвія** — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща);
- ❖ **Головач Наталія Василівна** — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);
- ❖ **Гудзенко Ганна Володимирівна** — кандидат медичних наук, асистент кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна);
- ❖ **Помиткіна Любов Віталіївна** — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);
- ❖ **Радзіховська Наталія Станіславівна** — кандидат медичних наук, лікар вищої категорії, завідувач відділенням неврології КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м. Києва", асистент кафедри неврології НМУ імені О.О. Богомольця (Київ, Україна);
- ❖ **Турчинова Ганна Володимирівна** — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна);
- ❖ **Хохліна Олена Петрівна** — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);
- ❖ **Цимбалюк Руслан Степанович** — кандидат медичних наук, доцент кафедри загальної хірургії № 1 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №2 (Київ, Україна);

- ❖ **Гуменникова Тамара Рудольфівна** — доктор педагогічних наук, професор, директор Придунайської філії Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);
- ❖ **Древіцька Оксана Остапівна** — доктор медичних наук, доцент, професор кафедри медичної психології Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);
- ❖ **Журавльова Лариса Петрівна** — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна);
- ❖ **Інжисєвська Леся Анатоліївна** — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);
- ❖ **Коляденко Ніна Володимирівна** — доктор медичних наук, доцент, завідувач кафедри медичної психології Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна);
- ❖ **Лігоцький Анатолій Олексійович** — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна);
- ❖ **Макаренко Олександр Миколайович** — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);
- ❖ **Мальцев Дмитро Валерійович** — кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна);
- ❖ **Мельник Володимир Степанович** — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна);
- ❖ **Мідельський Сергій Людвигович** — професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан);
- ❖ **Міхальський Томаш** — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща);
- ❖ **Помиткін Едуард Олександрович** — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Київ, Україна);
- ❖ **Чаусова Тетяна Володимирівна** — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);
- ❖ **Яковицька Лада Савелівна** — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна).

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Педагогіка»	9
Dmitriieva N.S. <i>CRITERIA FOR THE EFFECTIVENESS OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE PHYSICAL CULTURE TEACHERS</i>	9
Бурак В.Г. <i>ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ</i>	18
Вдовіна О.О. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ КОМУНІКАЦІЙ» ДЛЯ ФАХІВЦІВ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ, БІБЛІОТЕЧНОЇ ТА АРХІВНОЇ СПРАВИ</i>	32
Дядюк Т.Ю. <i>ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЯК РЕЗУЛЬТАТ ІНТЕГРУВАННЯ ПРЕДМЕТІВ ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ</i>	43
Дячок Н.В. <i>ОСОБЛИВОСТІ ФОНЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ</i>	49
Застрожнікова І.В., Безугла Л.С. <i>КОНЦЕПЦІЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ, ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИРОБНИЧНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ</i>	58
Звєкова В.К. <i>РОЗВИТОК СЕНСОРНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБИСТОСТІ В ДОШКІЛЬНОМУ ДИТИНСТВІ</i>	65
Курепін В.М., Марченко Д.Д. <i>ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СПЕЦІАЛЬНИХ ГРУП ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ</i>	73
Матвєєва К.С., Марченко Д.Д., Курепін В.М. <i>НАПРЯМКИ РОБОТИ СІМЕЙНОГО ПЕДАГОГА У СТРУКТУРІ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ЦЕНТРУ СОЦІАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ СІМ'Ї ТА ДІТЯМ</i>	84

Плотнікова М.Ф., Присяжнюк О.Ф. <i>РОЛЬ ФРІЛАНСИНГУ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ ТА ФОРМУВАННІ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ</i>	98
Сіданіч І.Л., Кривенко О.Г. <i>ШЛЯХИ СПРИЯННЯ ІНТЕГРАЦІЇ ДУХОВНО-МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ У СУЧАСНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ</i>	110
Стовба Т.А., Панченко І.М. <i>ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ У МОРСЬКИХ ЗВО В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ</i>	131
Толочко С.В. <i>КЛАСИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОУЧИНГУ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКОВІ ОСОБИСТОСТІ</i>	144
Харчишина О.В., Трушкіна Н.В. <i>СУТНІСТЬ І ЗМІСТ КАТЕГОРІЇ «ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ»</i>	159
Шульжик Ю.О., Сенишин С.Є., Пелещин Р.М. <i>ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОН-ЛАЙН НАВЧАННЯ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19</i>	180
СЕРІЯ «Психологія»	188
Дубчак Г.М. <i>ОЦІНКА І ПРОГНОЗУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СТРЕСОСТІЙКОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ</i>	188
Єршова-Бабенко І.В., Козобродова Д.М., Селіверстова Г.С. <i>КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ЄДНОСТІ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ: НАУКА І ЛЮДИНА, ЛЮДСЬКЕ В ЛЮДИНІ- ПОСТНЕКЛАСИЧНА КРИЗА. НАРИСИ ПРО ПОСТНЕКЛАСИКУ. НАРИС-1</i>	197
Захаренко Л.М., Юрченко-Шеховцова Т.І. <i>СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ НА НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРІВ ЗАПАСУ</i>	208
Зливков В.Л. <i>ІНТЕГРАЦІЯ ПІДХОДІВ У ДОСЛІДЖЕННІ АВТЕНТИЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ</i>	218

Куртакова А.О., Передільчук А.С. 226
ОСОБЛИВОСТІ МІЖОСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИН У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ

Лукомська С.О. 235
ЖИТТЄВІ НАРАТИВИ ПЕРСОНАЖІВ РОМАНУ Г. РОУ «LA ROUTE D'ALTAMONT» ТА МУЗИЧНОГО АЛЬБОМУ «LE VIEILLARD ET L'ENFANT», СТВОРЕНОГО НА ЙОГО ОСНОВІ

Плитчук Х.І., Тертична Н.А. 245
ХАРАКТЕР ВЗАЄМОВІДНОСИН БАТЬКІВ З ПІДЛІТКАМИ У СУЧАСНІЙ СІМ'Ї

СЕРІЯ «Медицина» 257

Berezutsky V.I. 257
«VIRTUAL PATIENT» AS A TOOL TO ENSURE THE QUALITY OF HIGH MEDICAL EDUCATION

Вергун А.Р., Чуловський Я.Б., Вергун О.М., Красний М.Р. 268
ВТОРИННІ ВРОСТАННЯ НІГТЬОВИХ ПЛАСТИН У ХВОРИХ НА ТЯЖКІ ГРИБКОВІ УРАЖЕННЯ НІГТІВ (ДЕСТРУКТИВНИЙ ПОЛІОНІХОМІКОЗ) І ФОНОВІ (КОМОРБІДНІ) СУПУТНІ ЗАХВОРЮВАННЯ: ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ ТА КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ

Єгоренков А.І., Кіхно І.М. 279
МЕТОДИ ЗООТЕРАПІЇ ЯК ОБ'ЄКТ БІОЕТИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Квасній Л.Г., Грицко Р.Ю., Мураль В.Я. 288
РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ МЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПЕРІОД ПАНДЕМІЇ COVID-19

Романенко Є.О., Коляденко Н.В. 297
ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ РОЗЛАД ЯК МЕДИКО-ПСИХО-СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА

Шановні друзі та колеги!

Вітаю із виходом чергового номеру наукового журналу "Перспективи та інновації науки (Серія «Психологія», Серія «Педагогіка», Серія «Медицина»)».

Приємно та почесно, що це видання є підмогою наукового забезпечення медицини, педагогіки, психології в Україні. Значний обсяг актуальних наукових робіт знаходить своє відображення на сторінках видання, що є вагомим внеском у скарбницю науки та освіти України, розвитку міжнародного співробітництва. Журнал приділяє чимало уваги методичним настановчим питанням, однак, не є осторонь і загально-теоретичних питань.

У цих здобутках значна частина праці співзасновників журналу - громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання», в основі якої закладено високий науковий та духовний потенціал.

Приємно висловити надію, що наша співпраця буде зміцнюватися та сприятиме розвитку науки в Україні.

Міцного доров'я, благополуччя, творчої наснаги та найкращих перспектив на кожен подальший день.

З повагою,

**Голова редакційної колегії,
Директор Видавничої групи
«Наукові перспективи», кандидат
наук з державного управління,
доцент**

Жукова І.В.

СЕРІЯ «Педагогіка»

УДК 378.147:[338.488.2:640.4]

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2\(2\)-18-31](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2(2)-18-31)

Бурак Валентина Геннадіївна кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, Херсонський державний університет, вул. Університетська, 27, м. Херсон, 73003, тел.: (050) 982-83-32, e-mail: burak_valia@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0001-5097-6536>

ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

Анотація. У статті проаналізовано структурно-системне вивчення досвіду використання проєктних технологій під час професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи у закладах вищої освіти. Установлено, що професійна підготовка майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи є організованим, безперервним і цілеспрямованим процесом формування і розвитку в здобувачів освіти необхідних для фахової діяльності професійних компетентностей, який здійснюється в закладах вищої освіти різних форм власності та спрямовується на здобуття майбутніми фахівцями кваліфікацій відповідно до освітньо-професійних програм освітніх рівнів «бакалавр» і «магістр» спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, що забезпечить успішне виконання посадових обов'язків, конкурентоспроможність і професійну мобільність у сфері послуг, а також своєчасне оновлення та вдосконалення.

Здійснений аналіз диференціації підходів до визначення дефініцій поняття «проєктні технології» в дослідженнях науковців дає підстави стверджувати про їхню розлогість та різновекторність. Завдяки аналізу наукових досліджень розглянуто основні вимоги до організації проєктної технології, її принципи, головні етапи і практичні дії, проаналізовано класифікацію проєктів на види. Установлено організаційно-педагогічні умови розроблення проєктних технологій, до яких віднесено цілеспрямовану мотивацію до проєктного професійного навчання; створення сприятливого для проєктного професійного навчання інноваційного освітнього середовища; формування готовності педагогів та здобувачів освіти до проєктної діяльності; підготовку навчально-методичних матеріалів і дидактичних комплексів для проєктного професійного навчання

На основі практичного досвіду провадження навчально-пізнавальної діяльності в умовах дистанційного навчання, власного та викладачів кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Херсонського державного університету, здійснено аналітико-синтетичні дослідження особливостей організації вищезначеного освітнього процесу засобами використання проєктних технологій.

Ключові слова: майбутні фахівці, готельно-ресторанна справа, професійна підготовка, заклади вищої освіти, проєктні технології.

Burak Valentyna Gennadyevna Candidate of Technical Sciences, Associate Professor, Associate Professor at the Department of hotel-restaurant and tourist business, Kherson State University, University St., 27, Kherson, 73003, tel.: (050)-982-83-32, e-mail: burak_valia@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0001-5097-6536>

PROJECT TECHNOLOGIES IN PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS

Abstract. The article analyzes structural and systematic study of the experience of using project technologies during the training of future specialists in hotel and restaurant business in higher educational establishments. It is established that professional training of future specialists in hotel and restaurant business is an organized, continuous and purposeful process of formation and development of professional competencies necessary for professional activity, which is carried out in higher education institutions of various forms of ownership and is aimed at obtaining qualifications by future specialists according to educational and professional programs of educational levels «bachelor» and «master», specialty 241 Hotel and restaurant business, which will ensure successful performance of official duties, competitiveness and professional mobility in the field of services, as well as timely updating and improvement.

The analysis of the differentiation of approaches to the definition of the concept «design technologies» in scientific research gives grounds to assert their diversity. Due to the analysis of scientific researches the basic requirements to the organization of project technology, its principles, main stages and practical actions are considered, classification of projects on kinds is analyzed. Organizational and pedagogical conditions for the development of project technologies have been established, which include purposeful motivation for project professional training; creation of an innovative educational environment favorable for project professional training; formation of teachers' and students' readiness for project activities; preparation of educational and methodical materials and didactic complexes for project professional training.

Based on the practical experience of conducting educational and cognitive activities in distance learning, own and teachers of the Department of Hotel, Restaurant and Tourism Business of Kherson State University, analytical and synthetic studies of organization of the above educational process through the use of project technologies was carried out.

Keywords: future specialists, hotel and restaurant business, professional training, higher educational establishment, project technologies.

Постановка проблеми. Сутність якісної підготовки фахівця, стратегічні напрями формування його особистості в процесі професійної освіти сформульовані в нормативних документах, зокрема Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті, закладені в законодавчих документах Міністерства освіти і науки України: Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері професійної

(професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року тощо. Сучасні дослідження науковців підтверджують необхідність такої якості освіти, яка дозволить випускникам закладів освіти вільно входити в реальне життя та брати активну участь у здійсненні перебудови української економіки й суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. *Професійна підготовка майбутніх фахівців* – це складний динамічний організаційно-педагогічний процес, складна багаторівнева педагогічна система, багатогранний феномен розвитку професійності, період завершення професійного самовизначення особистості. Визначальним при цьому вважаємо таке розуміння означеної дефініції: цілеспрямований процес організаційно-педагогічної взаємодії зі здобуття фахових знань, формування умінь, навичок, компетентностей та готовності до майбутньої діяльності в обраній галузі знань за ознаками певної сукупності професійних завдань та обов'язків (робіт), які виконує фахівець; розвиток світоглядних засад майбутньої професії та значущих особистісних якостей, набуття первинного спеціального досвіду.

Якісна підготовка майбутніх фахівців за умов постійної модернізації означеного процесу вимагає використання інноваційних інтерактивних технологій, серед яких значне місце займає проєктна. Проєктні технології підготовки студентів стали об'єктом зацікавлення дослідниці Т. Сілакової [1]. Науковці Н. Науменко та А. Козлов вивчали можливості проєктної технології навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців [2]; проєктні технології в процесі професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців закладів вищої освіти – О. Колодницька [3]; проєктні технології для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників аграрної, будівельної та автотранспортної галузей досліджували Н. Кулалаєва та Г. Романова [4].

Проєктні технології у процесі професійної підготовки майбутніх кухарів-кондитерів аналізувала М. Мелько [5], проєктну методику навчання професійного спілкування в процесі вивчення іноземних мов майбутніми фахівцями готельно-ресторанної справи – Т. Поночовна-Рисак та І. Величко [6], підготовку майбутніх магістрів з туризмознавства до проєктної професійної діяльності – А. Тимейчук [7].

Науковець О. Протас досліджувала проєктні технології у процесі підготовки майбутніх соціальних педагогів до роботи з обдарованими дітьми [8], Т. Розумна – активізацію пізнавальної діяльності студентів засобами проєктної технології на заняттях з іноземної мови у ВНЗ (ЗВО – авт.) [9], С. Соболева – проєктні технології та їх роль у процесі практично-професійної підготовки студентів економічних спеціальностей [10]. Науковцями також деталізовано теорію і практику проєктного навчання у професійно-технічних навчальних закладах (зкладах освіти – авт.) [11] тощо.

Мета статті – структурно-системне вивчення досвіду використання проєктних технологій під час професійної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Для реалізації мети розкриємо понятійно-категоріальний апарат. У контексті нашого дослідження вагомим є трактування

деталізованого визначення **«професійна підготовка майбутніх фахівців готельно-ресторанного господарства»**, під якою розумітимемо організований, безперервний і цілеспрямований процес формування і розвитку в здобувачів освіти необхідних для фахової діяльності професійних компетентностей, який здійснюється в закладах вищої освіти різних форм власності та спрямовується на здобуття майбутніми фахівцями кваліфікацій відповідно до освітньо-професійних програм освітніх рівнів «бакалавр» і «магістр» спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, що забезпечить успішне виконання посадових обов'язків, конкурентоспроможність і професійну мобільність у сфері послуг, а також своєчасне оновлення та вдосконалення [12, с. 9].

Під поняттям **«технології»** у науково-педагогічній літературі розуміють змістовну техніку та способи оптимального втілення мети навчально-пізнавальної діяльності через доцільне використання методів, за умови дотримання послідовності спільних дій учасників освітнього процесу та подальшої педагогічної діагностики з метою отримання відповідного результату. Значущим у цьому процесі є врахування технічних, людських ресурсів та можливостей взаємодії задля забезпечення повної керованості ним.

До **традиційних технологій провадження освітнього процесу** відносять навчальні: предметно та особистісно орієнтовані, кредитно-трансферну, інтерактивні, сервісні, концентрованого і розвивального навчання, проєктні, навчання як дослідження, педагогічних майстерень, колективної розумової діяльності, евристичного навчання, персоніфікованого навчання; освітні: особистісної та життєтворчої орієнтації освітнього процесу, активізації та інтенсифікації діяльності студентів, ефективності управління та організації освітнього процесу, здоров'язбережувальні освітні технології та запобігання й подолання конфліктів, організації самостійної та самоосвітньої роботи студентів тощо.

Нинішні реалії здійснення освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання активізують самостійну роботу з матеріалами навчальних дисциплін на електронних платформах закладів вищої освіти і провайдерів неформальних освітніх послуг. До **технологій дистанційного навчання** належать універсальні й спеціалізовані інформаційні системи (інформаційно-комунікаційні (цифрові), інформаційно-пошукові, інформаційно-аналітичні), технології зовнішнього стандартизованого тестування, мультимедійні, ігрові, розвивального, проєктного, змішаного, диференційованого, програмованого, модульного навчання, спеціалізовані програмні продукти, котрі застосовуються в діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу тощо).

Тож проєктна як одна з інноваційних освітніх технологій забезпечує формування основних компетентностей здобувачів освіти, повну узгодженість навчання із їхнім життям та інтересами, активний розвиток мислення в інтеграції з наукою.

Вивчення досвіду використання проєктних технологій під час професійної підготовки майбутніх фахівців, заакцентоване в дослідженнях українських

науковців, уможливило укладання таблиці 1. Диференціація підходів до визначення дефініцій поняття «проектні технології» в дослідженнях науковців.

Таблиця 1

Диференціація підходів до визначення дефініцій поняття «проектні технології» в дослідженнях науковців

Автори-дослідники	Тлумачення поняття «проектна технологія»
О. Колодницька [3, с. 87]	<i>проектна технологія є сукупністю різноманітних методів, форм і засобів, спрямованих на розвиток творчої особистості майбутнього фахівця, які дають можливість у наочній формі поетапно моделювати предметну область, аналізувати цю модель на всіх етапах її розробки. Вона вказує на конкретні способи, засоби й результати здійснення творчої, професійної діяльності, стимулює інтерес студентів до вирішення актуальної проблеми з практичним застосуванням отриманих результатів</i>
Н. Кулалаєва, Г. Романова [4, с. 3]	<i>проектна технологія професійного навчання – упорядкована і систематизована продуктивна пошукова діяльність учнів ЗП(ПТ)О під керівництвом педагогів, у процесі якої вони індивідуально, в парах або в підгрупах проектують і виконують пізнавальні та практичні завдання, в результаті чого отримується конкретний творчий продукт.</i>
Н. Науменко, А. Козлов [2, с. 158–159]	<i>проекткування – це особливий тип інтелектуальної діяльності, відмінною особливістю якої є перспективна орієнтація, практично спрямоване дослідження...передбачає включення механізмів запам'ятовування й відтворення інформації; передачу інформації іншим; застосування знань у варіативних ситуаціях; розуміння причинно-наслідкових зв'язків, співвідношення частин і цілого; наведення аргументів та доказів, перегрупування окремих частин і створення нового цілого тощо</i>
О. Протас [8]	<i>сутність проектної технології полягає в ефективній роботі комплексу дидактичних засобів (змісту, методів, прийомів), під час якої навчально-виховна діяльність узгоджується зі структурними та організаційними вимогами навчального проектування. Використання проектних технологій спрямоване на інтеграцію різних навчальних дисциплін у процесі професійної підготовки студентів, реалізацію взаємозв'язку теорії і практики, підвищення посилення ролі самоосвіти, саморозвитку студентів, формування у них компетенцій і професійно важливих якостей</i>
Т. Розумна [9, с. 277]	<i>проектна технологія спрямована на сформовані раніше професіональні компетентності студентів, на розвиток особистості студентів, їхніх творчих здібностей, самостійність у виконанні проекту. При цьому проектна технологія поєднує в собі всі види навчально-пізнавальної роботи: індивідуальної, парної, групової, колективної</i>
Т. Сілакова [1]	<i>проектна технологія передбачає використання педагогом сукупності дослідницьких, пошукових, творчих за своєю суттю методів, прийомів, засобів...суть проектної технології – стимулювати інтерес студентів до певних проблем, що передбачають володіння визначеною сумою знань, та через проектну діяльність, яка включає розв'язання однієї або цілої низки проблем, показати практичне застосування надбаних знань від теорії до практики, гармонійно поєднуючи академічні знання з прагматичними, дотримуючи відповідний їх баланс на кожному етапі навчання</i>

С. Соболева [10, с. 214]	<i>проектну технологію</i> ми розглядаємо як упорядковану сукупність дій, операцій, процедур та методів (дослідницьких, пошукових, проблемних), навчально-пізнавальних прийомів, що зорієнтовані на застосування фактичних знань для набуття нових, забезпечують досягнення результату (створення проекту) в результаті самостійної роботи студентів, яка діагностується та прогнозується в змінюваних умовах навчального процесу.
-----------------------------	--

Науковцями досліджено *основні вимоги до організації проектної технології* [3, с. 86–87], котрі пов'язані зі значущістю в дослідницькому й творчому плані проблеми (завдання) та потребують інтегрованих знань, дослідницького пошуку для її розв'язання; практичною, теоретичною, пізнавальною значущістю передбачуваних результатів; самостійною (індивідуальною, парною, груповою) діяльністю учнів/студентів; структуруванням змістової частини проекту (з указівкою поетапних результатів); використанням дослідницьких методів: визначення проблеми досліджуваних завдань, висунення гіпотези їхнього розв'язання, обговорення методів дослідження, оформлення кінцевих результатів, аналіз отриманих даних, підбиття підсумків, коректування, висновки.

Основні принципи проектної технології представлено [3, с. 87; 10, с. 213]: 1) активністю у виборі завдання та його опрацюванням; 2) життєвим, практичним характером проекту, його суспільно-корисною установкою; 3) інтересом студентів до роботи; 4) поєднанням теорії з практикою, знаннями, уміннями й навичками; 5) можливістю створювати нові проекти; 6) спроможністю втілити проєкт; 7) самостійністю; 8) творчістю; 9) колективною діяльністю; 10) принципом людських пріоритетів через підпорядкування процесів проєктування інтересам і можливостям виховання; ненав'язуванням студентам виконання своїх проєктів; 11) саморозвитком спроектованих систем, процесів, ситуацій (створенням їх динамічними і гнучкими, готовністю до багаторазового використання в мінливих умовах, варіативністю проєктів для досягнення мети); 12) ієрархічністю через здатність до здійснення діяльності на різних рівнях: операційному (виконання окремих технологічних операцій); тактичному (виконання всіх операцій технологічного процесу, орієнтування в змінюваних умовах, планування дій, розподіл ролей); стратегічному (сформованість пізнавальних умінь, творчої активності, умінь зі здійснення самоаналізу процесів та результатів діяльності, широкий кругозір, комунікативність); 13) цілісністю (інтегративністю, потребою самостійного оцінювання ситуації, поповнення знань, визначення мети діяльності, віднайдення ефективних методів і способів дій, опрацювання та вдосконалення, досягнення мети та отримання необхідних результатів).

Більшістю дослідників до *головних етапів і практичних дій* зі створення педагогічного проєкту віднесено: 1) прогнозування (оформлення інноваційної ідеї проєкту через її обґрунтування, абстрактне уявлення й опис характеристик майбутнього об'єкта проєктування (педагогічної конструкції: технології, методу, змісту освіти, навчальної програми, педагогічної системи, процесу або ситуації), виявлення взаємозв'язку між компонентами об'єкта проєктування; ідеальне співвідношення прогнозу з дійсністю; передбачення наслідків перспективних

змін дійсності, що реалізуються в педагогічному проекті); 2) моделювання (створення моделі через розроблення та опис цілей, змісту й структурних компонентів моделі об'єкта проектування для забезпечення конкретності, досяжності і гнучкості їхнього функціонування; розроблення основних шляхів (умов) досягнення виділених цілей (стан середовища, особливості суб'єктів, функціональні зв'язки між елементами проекту, можливості його ефективного використання, очікувані результати); 3) конструювання (створення конструкту через виготовлення дослідного зразка (синтезування окремих важливих якостей об'єкта в єдине ціле) завдяки актуалізації знань про педагогічний об'єкт і досвід оперування з ним на практиці, опис характеристик певного об'єкта, його властивостей, компонентів, виділення нового об'єкта зі збереженням основних ознак оригіналу; деталізація створеного проекту для наближення його до використання в конкретних умовах реальними учасниками та відображення у технологіях, методах, технічних засобах навчання, змісті навчання); 4) відтворення (упровадження проекту через часткове впровадження, апробацію, уточнення теоретичного проекту (коригування) для провадження подальшого розроблення створеної моделі та доведення її до рівня практичного використання; цілісне впровадження, орієнтоване на варіативне масове використання проекту й спрямоване на забезпечення його ефективного функціонування і розвитку). Значущим етапом і практичною дією [3, с. 88–89]; 5) репрезентація і захист проекту у вигляді наукової доповіді, ділової гри, демонстрації відеофільму, екскурсії, телепередачі, наукової конференції, інсценівки, театралізації, ігри із залом, подорожі, реклами, прес-конференції тощо.

І насамкінець – б) рефлексія як зіставлення первісних цілей і результатів дослідження, процес глибинного самопізнання суб'єктом своїх внутрішніх психічних станів та актів під час та в результаті виконання проекту. А також оцінювання (самооцінювання) та підбиття підсумків, розформування команди, обговорення результатів проекту, яких пізнавальних і моральних якостей набули його учасники.

Науковцями здійснено класифікацію проектів на види [2;3;8;9]: дослідні (добре продумана структура, визначені цілі, актуальність предмета дослідження для всіх учасників, соціальна значимість, продумані методи (експериментальні, дослідні, обробки результатів), логіка дослідження, структура: аргументація актуальності; визначення проблеми дослідження, предмета, об'єкта, завдань, методів дослідження, джерел інформації, методології дослідження; висунання гіпотез; визначення шляхів розв'язання; обговорення отриманих результатів, висновків, оформлення результатів; визначення нових проблем для подальших досліджень); *творчі* проекти (відсутність детально опрацьованої структури спільної діяльності учасників, її розвиток та підпорядкування кінцевому результату, прийнятій групою логіці спільної діяльності, інтересам учасників проекту, планованим результатам та формі їхнього представлення (газета, твір, відеофільм, драматизація, спортивна гра, свято, експедиція); *пригодницькі, ігрові* проекти (відсутня попередня обумовлена структура, відкрита й невизначена

точно до закінчення проекту; програвання ролей, обумовлених характером і змістом проекту, імітація соціальних або ділових взаємин, ускладнених придуманими учасниками ситуаціями; домінування рольової гри); *інформаційні* проекти (збирання інформації про якийсь об'єкт, явище, ознайомлення з даними, аналіз і узагальнення фактів; продумана структура, систематичне коригування); *практико-орієнтовані* проекти (визначений результат діяльності, орієнтований на соціальні інтереси самих учасників проекту; репрезентація у вигляді документа, створеного за результатами дослідження: з екології, біології, географії, агрохімії; економіки, фінансів, сфери обслуговування, логістики; історичного, літературознавчого характеру; програми дій, рекомендацій, спрямованих на ліквідацію виявлених невідповідностей у природі, суспільстві тощо).

Відповідно до характеру контактів проекти поділяються на *внутрішні* (або регіональні (тобто в межах однієї країни) організують або всередині одного закладу освіти, міждисциплінарні (між закладами освіти всередині регіону, однієї країни) й *міжнародні* (учасниками є представники різних країн).

За кількістю учасників проекти бувають *особистісні* (між двома партнерами в різних закладах освіти, регіонах, країнах); *парні* (між парами учасників); *групові* (між групами учасників).

За комплексністю проекти можуть бути *монопроектами* (реалізуються в рамках одного навчального предмета або однієї галузі знання) й *міжпредметними* (виконуються в позанавчальний час під керуванням фахівців з різних галузей знання).

За тривалістю розрізняють проекти: міні (відбуваються протягом одного навчального заняття або навіть його частини); короткотермінові (тривалістю чотири-шість навчальних занять); тижневі (30-40 годин комбінації аудиторних і позааудиторних форм роботи); довгострокові (річні, як індивідуальні, так і групові) з виконанням у позааудиторний час).

У результаті досліджень з'ясовано, що процес виконання завдань проекту не обмежується навчальним заняттям, а передбачає тривалу в часі цілеспрямовану діяльність із вирішення низки важливих завдань [6, с. 136]:

– забезпечення взаємозв'язку отриманих теоретичних знань з виробленими вміннями й навичками, які в поєднанні з практичними діями здобувачів освіти формують компетентність, впливають на емоційну сферу, забезпечуючи посилення мотивації студентів до вивчення іноземної мови;

– здійснення творчої роботи в межах теми, самостійний пошук необхідної інформації не лише з підручників, а й з інших джерел;

– реалізація різноманітних форм організації навчальної діяльності задля здійснення взаємодії студентів один із одним і з викладачем;

– зорієнтованість освітнього процесу на студента (студентоцентрований підхід) через урахування його інтересів, життєвого досвіду та індивідуальних можливостей;

– посилення індивідуальної й колективної відповідальності студентів за виконану в межах проекту роботу, оскільки результати кожного здобувача освіти

акумулюються в загальному інтелектуальному продукті (працюючи індивідуально чи в мікрогрупі, подає всій групі наслідки своєї діяльності);

– спільна праця в рамках проекту навчає студентів доводити справу до кінця, вони повинні показати результати своєї роботи.

Дослідниками встановлено *організаційно-педагогічні умови* розроблення проєктних технологій, до яких віднесено цілеспрямовану мотивацію до проєктного професійного навчання; створення сприятливого для проєктного професійного навчання інноваційного освітнього середовища; формування готовності педагогів та здобувачів освіти до проєктної діяльності; підготовку навчально-методичних матеріалів і дидактичних комплексів для проєктного професійного навчання [4, с. 3].

Власний практичний досвід провадження навчально-пізнавальної діяльності в умовах дистанційного навчання, а також викладачів кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Херсонського державного університету уможливує здійснення аналітико-синтетичних досліджень щодо особливостей організації вищезначеного освітнього процесу, зокрема й через використання проєктних технологій.

Значущими в освітньому процесі є фахово орієнтовані дисципліни, які під час дослідження стали системоутворюючою основою формування професійної компетентності фахівців готельно-ресторанної справи: «Технологія продукції ресторанного господарства», «Основи кулінарної майстерності», «Товарознавство та контроль якості продуктів харчування», «Гігієна і санітарія в галузі», «Стандартизація, сертифікація і метрологія», «Міжнародні стандарти якості готельно-ресторанного бізнесу», «Організація ресторанного господарства» тощо. Означені дисципліни навчальних планів унікальні з точки зору їхнього змістової наповненості, однак, об'єднуючись особистісно-орієнтованою методологією, забезпечують професійну спрямованість фахової підготовки та спільність аксіологічних детермінант. Навчання здобувачів освіти здійснюється як в очній, так і в дистанційній формах завдяки використанню засобів офлайн і онлайн-комунікацій та цифрових взаємодій: сайтів, блогів, форумів, чатів, діалогів чи листування, конференцій з використанням традиційних засобів інтернет-зв'язку: Skype, Facebook, Messenger, Telegram, Viber, YouTube, Google-клас, різноманітних платформ, зокрема Zoom.us, Cisco Webex Meetings, Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams, Discord тощо.

Проєктні технології були використані професорсько-викладацьким складом під час реалізації практичної складової освітнього процесу в умовах провадження дуальної форми навчання. Використання матеріально-технічної бази та кадрового складу ресторанів «RUBA HUB», «Терраса», «Моцарт», «Цепелін» та готелів «Оптима Херсон», «Bonita», «Фрегат» (м. Херсон) за сприяння фахівців-практиків від виробництва уможливило виконання проєктів на замовлення підприємств – баз практик. Під час викладання дисциплін «Товарознавство та контроль якості продуктів харчування», «Гігієна і санітарія в галузі», «Стандартизація, сертифікація і метрологія» можливості дуальної освіти реалізуються завдяки тісній співпраці з Держпродспоживслужбою Херсонської

області, ДП «Херсонстандартметрологія», Херсонською торгово-промисловою палатою та відповідному виконанню проєктів.

Так, під час виконання курсових робіт з навчальної дисципліни «Технологія продукції ресторанного господарства» здобувачі освіти виконували індивідуальні проєкти на заздалегідь визначені й індивідуально узгоджені теми: «Особливості виробництво фаршированих кулінарних виробів на основі рибного фаршу», «Інноваційні технології використання нерибних продуктів моря у приготуванні холодних і гарячих закусок», «Розроблення меню і дослідження технології холодних страв та закусок з використанням локальних продуктів Херсонщини для ресторанів», «Удосконалення технології приготування борошняних кондитерських виробів за рахунок використання кукурудзяного борошна», «Особливості технології страв та популяризація кулінарних традицій національної кухні Херсонщини», «Національні традиції Херсонщини у технології страв та виробів із тіста», «Удосконалення технології приготування соусів за рахунок використання фруктових порошоків», «Сучасні технології страв із кавуна – брэнда Херсонщини», «Дослідження асортименту, технологій страв і кулінарних виробів у кулінарії Херсонського регіону» тощо.

Аналогічна курсова робота з навчальної дисципліни «Основи кулінарної майстерності» передбачала виконання проєктів за темами: «Технологія приготування і оформлення та подавання страв із борошна (вареники, галушки)», «Технології приготування кондитерської продукції», «Технологія приготування страв і кулінарних виробів із яєць та яєчних продуктів», «Технологія приготування солодких страв та компотів із свіжих та швидкозаморожених фруктів та ягід, баштанних Херсонщини», «Технологія приготування страв із продуктів рослинного походження», «Технологія приготування страв із м'яса диких тварин», «Технології страв із десертних овочів Херсонщини», «Технологія приготування українських національних страв з круп та бобових», «Технологія приготування охолоджених страв», «Технологія приготування швидкозаморожених страв», «Технологія приготування напоїв з використанням гарбуза. Перспективи розвитку асортименту», «Технологія приготування напівфабрикатів та страв з риби», «Технологія приготування заливних страв, паштетів», «Технологія приготування напівфабрикатів високого ступеню готовності», «Технологія приготування борошняних кондитерських виробів» тощо.

Наведені вище теми проєктів відповідали вимогам Соціального проєкту «Смаки Херсонщини», започаткованого з метою відродження традицій українського кулінарного мистецтва та престижу професій сфери ресторанного господарства Херсонщини за участю провідних керівників закладів ресторанного господарства, шеф-кухарів, барменів. Місія названого проєкту – відродження традицій українського кулінарного мистецтва і престижу професій сфери ресторанного господарства Херсонщини, оновлення вінтажних (старовинних) рецептів області та популяризація регіональних послуг гостинності. Тож науково-педагогічний персонал та здобувачі освіти є активними організаторами й учасниками акцій.

Окрім означеного, викладачі кафедри готельно-ресторанного та

туристичного бізнесу разом зі студентами науково-проблемної групи «Збереження автентичності кухні Херсонщини та обґрунтування використання локальних інгредієнтів» здійснюють роботу з виконання науково-дослідних проєктів щодо розроблення різноманітних кулінарних страв та продукції для закладів ресторанного господарства регіону.

Принагідно зазначимо, що технологія проєктування передбачала розв'язання студентами (групою, командою) заздалегідь визначеної можливої (імовірної) професійної проблеми з використанням різноманітних методів, засобів навчання та інтегрування знань, умінь з фахово орієнтованих та інших дисциплін освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки фахівців освітніх рівнів «бакалавр» і «магістр» спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, їхньої індивідуальної ініціативності та творчості.

Упровадження проєктної технології передбачало індивідуальну, групову (парну та мікрогрупову) і колективну діяльність здобувачів освіти, а отже, різноманітну взаємодію (колаборацію).

Виконання індивідуального завдання в рамках групової роботи над проєктами стимулювало здобувачів освіти до пошуку нестандартних шляхів вирішення поставленого завдання, спонукало до самоосвіти, оскільки від їхнього особистого внеску в загальний проєкт залежив успіх всієї команди і ставлення членів команди до нього. Групова робота сприяла формуванню в майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи толерантності, емпатії, рефлексії, колаборативності.

У процесі реалізації проєктної технології перед здобувачами освіти ставилися завдання:

- 1) узагальнити знання щодо сутності методу проєктів і специфіки його застосування;
- 2) розробити ідеї для реалізації проєкту під час вивчення конкретних тем із дисциплін освітньо-професійних, освітньо-наукових програм;
- 3) підібрати інформаційний матеріал;
- 4) використовувати у процесі проєкту програмне забезпечення та сервіси (Microsoft Power Point, Wizer.me, Triventy тощо);
- 5) оформити проєкт та репрезентувати його;
- 6) реалізувати проєкт у практичній діяльності на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу регіону.

У процесі підготовки проєкту здобувачі освіти готували навчально-методичні матеріали, які містили:

- 1) мету, завдання та план проєкту з урахуванням державних стандартів та навчальних програм дисциплін;
- 2) методичні матеріали (пам'ятки з вимогами до здійснення проєктів, організації роботи з його виконання, перелік інформаційних джерел);
- 3) матеріали проєкту у вигляді мультимедійної презентації, відеорепортажу, буклета, квесту, кулінарної страви, продукції тощо).

Проєкти, інтегровані у традиційний освітній процес підготовки фахівців освітніх рівнів «бакалавр» і «магістр» спеціальності 241 Готельно-ресторанна

справа, передбачали виконання творчих та дослідницьких завдань у рамках навчального курсу. Найбільш типовим стало використання міні-проектів як одного із завдань аудиторного заняття або заключного завдання заняття. У проектах цього типу виконувалися творчі завдання з індивідуальною чи груповою репрезентацією кулінарної страви або продукції.

Висновки. Узагальнюючи викладене, підкреслимо, що проектна технологія розвиває у здобувачів освіти ініціативу, самостійність, організаторські здібності, стимулює процес саморозвитку. Її активне використання в закладах вищої освіти забезпечує професійну компетентність, формує творчу особистість, удосконалює розумові здібності, пізнавальні вміння, дає можливість брати участь в ефективній майбутній фаховій діяльності, реалізації в професії та концепції власного життєвого успіху.

Література:

1. Сілакова Т. Т. Проектні технології підготовки студентів. *Вісник Національного авіаційного університету. Педагогіка та психологія*. 2017. № 11. С. 153–158.
2. Науменко Н. В., Козлов А. В. Можливості проектної технології навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців. *Current trends and factors of the development of pedagogical and psychological sciences in Ukraine and EU countries : International scientific and practical conference (Lublin, September 25–26, 2020)*. Lublin, 2020. P. 157–160.
3. Колодницька О. Проектні технології в процесі професійно-педагогічної підготовки майбутніх фахівців закладів вищої освіти. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2018. Вип. 59. С. 84–91.
4. Кулалаєва Н. В., Романова Г. М. Проектні технології для професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників аграрної, будівельної та автотранспортної галузей. *Вісник НАПН України*. 2019. № 1(1). С. 1–6.
5. Мелько М. Проектні технології у процесі професійної підготовки майбутніх кухарів-кондитерів. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/706644/2/Melko%20stat..pdf>
6. Поночовна-Рисак Т. М., Величко І. Г. Проектна методика навчання професійного спілкування в процесі вивчення іноземних мов майбутніми фахівцями готельно-ресторанної справи. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 11. Т. 2. С. 134–137.
7. Тимейчук А. М. Підготовка майбутніх магістрів з туризмознавства до проектної професійної діяльності : дис....канд. пед. наук. Вінниця, 2018. 263 с.
8. Протас О. Проектні технології у процесі підготовки майбутніх соціальних педагогів до роботи з обдарованими дітьми. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка*. 2020. № 1. URL: <http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/205912>
9. Розумна Т.С. Активізація пізнавальної діяльності студентів засобами проектної технології на заняттях з іноземної мови у ВНЗ. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2015. № 2 (10). С. 275–279.
10. Соболева С. М. Проектні технології та їх роль у процесі практично-професійної підготовки студентів економічних спеціальностей. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2012. Вип. XXVIII. С. 210–215.
11. Теорія і практика проектного навчання у професійно-технічних навчальних закладах: монографія / В. М. Аніщенко та ін.; за заг. ред. Н. В. Кулалаєвої. Житомир: «Полісся», 2019. 208 с.
12. Бурак В. Г. Модернізація професійної підготовки фахівців готельно-ресторанного господарства. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 4 (104). С. 7–12.
13. Бурак В. Г. Концептуальні основи професійної підготовки майбутніх фахівців

готельно-ресторанної справи в закладах вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. № 37. С. 202–209.

14. Бурак В. Г. Специфіка формування компетентності фахівців готельно-ресторанної справи в процесі професійної підготовки в закладах вищої освіти. *Нова педагогічна думка*. 2021. №2 (106). С. 32–38.

15. Бурак В. Г. Професійна підготовка майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи в контексті реформи освіти та науки. *Вісник Польсько-української науково-дослідної лабораторії дидактики імені Я. А. Коменського*. Вип. 2(22): *Сучасні проблеми обдарованості особистості*: II Міжнар. наук.-практ. конф. (Умань, 20–21 травня 2021). Умань, 2021. С. 28–32.

16. Бурак В. Г. Смарт-технології в професійній підготовці майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи. *Сучасні напрями розвитку педагогіки та педагогічної психології; актуальні питання філології та мовознавства*: II Міжнар. спеціаліз. наук. конф. (Івано-Франківськ, 11 червня 2021). Івано-Франківськ, 2021. С. 83–86.

17. Бурак В. Г. Імерсивні технології в професійній підготовці майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи. *Priority directions of science and technology development*: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 11–13 липня 2021). Київ, 2021. С. 322–326.

References:

1. Silakova, T. T. (2017). Proektni tekhnolohii pidhotovky studentiv. Visnyk Natsionalnoho aviatsiinoho universytetu [Project technologies for students training]. *Pedahohika ta psykholohiia*, 11, 153–158 [in Ukrainian].

2. Naumenko, N. V., & Kozlov, A. V. (2020). Mozhlyvosti proiektnoi tekhnolohii navchannia u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh fakhivtsiv [Possibilities of project technology of training in professional training of future specialists]. Proceedings from International scientific and practical conference «*Current trends and factors of the development of pedagogical and psychological sciences in Ukraine and EU countries*» (pp. 157–160). Lublin [in Ukrainian].

3. Kolodnytska, O. (2018). Proektni tekhnolohii v protsesi profesiino-pedahohichnoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv zakladiv vyshchoi osvity [Project technologies in the process of professional and pedagogical training of future specialists in higher education institutions]. *Psykholoho-pedahohichni problemy silskoi shkoly*, 59, 84-91. [in Ukrainian].

4. Kulalaieva, N. V., & Romanova, H. M. (2019). Proektni tekhnolohii dlia profesiinoi pidhotovky maibutnikh kvalifikovanykh robitnykiv ahrarnoi, budivelni ta avtotransportnoi haluzei [Project technologies for professional training of future qualified workers in the agricultural, construction and motor transport industries]. *Visnyk NAPN Ukrainy*, 1(1), 1–6. [in Ukrainian].

5. Melko, M. Proektni tekhnolohii u protsesi profesiinoi pidhotovky maibutnikh kukhariv-kondyteriv [Project technologies in the process of professional training. future pastry chefs]. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/706644/2/Melko%20stat..pdf> [in Ukrainian].

6. Ponochovna-Rysak, T. M., & Velychko, I. H. (2019). Proektna metodyka navchannia profesiinoho spilkuvannia v protsesi vvychennia inozemnykh mov maibutnimy fakhivtsiamy hotelno-restoranoi spravy [Project methods of teaching professional communication in the process of learning foreign languages by future specialists in hotel and restaurant business]. *Innovatsiina pedahohika*, 11 (2), 134–137 [in Ukrainian].

7. Tymeichuk, A. M. (2018). Pidhotovka maibutnikh mahistriv z turyzmoznavstva do proiektnoi profesiinoi diialnosti [Preparation of the future masters of tourism studies for the project professional activity]. Candidate's thesis. Vinnytsia: VDPU [in Ukrainian].

8. Protas, O. (2020). Proiektni tekhnolohii u protsesi pidhotovky maibutnikh sotsialnykh pedahohiv do roboty z obdarovanymy ditmy [Project technologies in the process of preparing future social teachers for work with gifted children]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka. Serii: pedahohika*, 1. Retrieved from <http://nzp.tnpu.edu.ua/article/view/205912> [in Ukrainian].

9. Rozumna, T. S. (2015). Aktyvizatsiia piznavalnoi diialnosti studentiv zasobamy proektnoi tekhnologii na zaniattiakh z inozemnoi movy u VNZ [Activation of cognitive activity of students by means of project technology at the lessons of foreign language at the university]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriia «Pedahohika i psykholohiia»*, 2 (10), 275–279 [in Ukrainian].

10. Sobolieva, S. M. (2012). Proektni tekhnologii ta yikh rol u protsesi praktychno-profesiinoi pidhotovky studentiv ekonomichnykh spetsialnostei [Projective technologies and their role in the process of practical – professional training students of economics]. *Naukovi zapysky kafedry pedahohiky. Vyp. KhKhVII*, 210–215 [in Ukrainian].

11. Anishchenko V. M. (Eds.). *Teoriia i praktyka proektnoho navchannia u profesiino-tekhnichnykh navchalnykh zakladakh* (2019). [Theory and practice of project-based learning in vocational schools]. Zhytomyr: «Polissia» [in Ukrainian].

12. Burak, V. H. (2020). Modernizatsiia profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv hotelno-restorannoho hospodarstva [Modernization of professional training of hotel and restaurant specialists]. *Nova pedahohichna dumka*, 4 (104), 7–12. [in Ukrainian].

13. Burak, V. H. (2021). Kontseptualni osnovy profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv hotelno-restoranoi spravy v zakladakh vyshchoi osvity [Conceptual framework of professional training of future specialists in hotel and restaurant business in higher education institutions]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*, 37, 202–209 [in Ukrainian].

14. Burak, V. H. (2021). Spetsyfika formuvannia kompetentnosti fakhivtsiv hotelno-restoranoi spravy v protsesi profesiinoi pidhotovky v zakladakh vyshchoi osvity [Specifics of competence formation of future specialists in hotel and restaurant business in the process of professional training in higher educational establishments]. *Nova pedahohichna dumka*, 2 (106), 32–38 [in Ukrainian].

15. Burak, V. H. (2021). Profesiina pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv hotelno-restoranoi spravy v konteksti reformy osvity ta nauky [Professional training of future professionals of hotel and restaurant business in the context of educational and scientific reform]. *Visnyk Polsko-ukrainskoi naukovo-doslidnoi laboratorii dydaktyky imeni Ya. A. Komenskoho. Vyp. 2(22): Proceedings from II Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia «Suchasni problemy obdarovanosti osobystosti»* (pp. 28–32), Uman [in Ukrainian].

16. Burak, V. H. (2021). Smart-tekhnologii v profesiinii pidhotovtsi maibutnikh fakhivtsiv hotelno-restoranoi spravy [Smart technologies in the training of future specialist in hotel and restaurant business]. *Proceedings from II Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia «Suchasni napriamy rozvytku pedahohiky ta pedahohichnoi psykholohii; aktualni pytannia filolohii ta movoznavstva»* (pp. 83–86). Ivano-Frankivsk [in Ukrainian].

17. Burak, V. H. (2021). Imersyvni tekhnologii v profesiinii pidhotovtsi maibutnikh fakhivtsiv hotelno-restoranoi spravy [Immersive technologies in the professional training of future specialists in hotel and restaurant business]. *Proceedings from XI Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia «Priority directions of science and technology development»* (pp. 322–326). Kyiv [in Ukrainian].

*Наукові
перспективи*

Журнал
видається
в рамках
роботи
Видавничої
групи

*Редакція фахового журналу
(категорія Б) з технічних наук*

*запрошує до публікації
у журналі*

"НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ"

**МАТЕРІАЛИ ПРИЙМАЮТЬСЯ НА ЕЛЕКТРОННУ
ПОШТУ: NAUKOVI.PERSPECTUVU@UKR.NET**

*Детальну інформацію
про умови публікації
статті можна
дізнатись на сайті
видавництва
<http://perspectives.pp.ua>*

СЕРІЇ ЖУРНАЛУ:

- ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ НАУКИ;
- МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОБЧИСЛЮВАЛЬНІ МЕТОДИ;
- БІОЛОГІЧНІ НАУКИ;
- ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ;
- РІЧКОВИЙ ТА МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТ;
- РАДІОФІЗИКА;
- МЕХАНІКА;
- ЕЛЕКТРОНІКА;
- ІНФОРМАТИКА. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ.

Наукові
перспективи

В рамках налагодження міжнародної
наукової співпраці ВИДАВНИЧОЮ
ГРУПОЮ "Наукові перспективи"
організовано

СТАЖУВАННЯ

**«Scientific perspectives and innovations in
education: experience of the Czech Republic»**

на базі міжнародного економічного інституту
(дистанційно, Чехія)

Стажкування - для педагогічних і науково-педагогічних
працівників на базі Міжнародного економічного
інституту (дистанційно) у місті Есеніце, Чехія

Тривалість - 180 год., 6 кредитів ЄКТС

Програма стажування:

- ✓ модуль 1: академічна мобільність в освіті;
- ✓ модуль 2: інноваційні напрями розвитку галузей науки: досвід Чехії;
- ✓ модуль 3: освіта та наукові дослідження в умовах сучасного розвитку економіки. Інноватика та методи навчання.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СТАЖУВАННЯ СЛУХАЧАМ БУДУТЬ ВИДАНІ СЕРТИФІКАТИ!

CONTACT US

NAUKOVI.PERSPECTUVU@UKR.NET

HTTP://PERSPECTIVES.PP.UA

Наукові перспективи

ВИДАВНИЧА ГРУПА

РОЗМІСТІТЬ СВІЙ НАУКОВИЙ ЗДОБУТОК В ЖУРНАЛІ "НАУКОВІ ПЕРСПЕКТИВИ"

наукове друковане видання категорії "Б" із галузей
наук: державне управління, право, економіка

ПЕРЕВАГИ ПУБЛІКАЦІЇ В ЖУРНАЛІ:

- журналу присвоєно категорію "Б" із галузей наук: державне управління, право та економіка;
- виданню присвоєний міжнародний стандартний серійний номер ISSN 2708-7530;
- всім статтям присвоюється унікальний номер DOI;
- журнал виходить щомісячно;
- видання включено до пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

НАУКОВІ
ПЕРСПЕКТИВИ

№ 8 (14)
2021

МАТЕРІАЛИ ПРИЙМАЮТЬСЯ
ДО **25.08.2021**

НА ЕЛЕКТРОННУ ПОШТУ:

NAUKOVI.PERSPECTUVU@UKR.NET

У цьому випуску

**МОЖЕ БУТИ
ВАША СТАТТЯ**

запрошуємо до публікації у міжнародному журналі

«Věda a perspektivy»

Журнал засновано з метою налагодження міжнародного співробітництва науковців у різних напрямках світової науки

МАТЕРІАЛИ ПРИЙМАЮТЬСЯ НА ЕЛЕКТРОННУ ПОШТУ:

NAUKOVI.PERSPECTIVU@UKR.NET   ДО 20.08.2021

Детальну інформацію про умови публікації статті можна дізнатись на сайті видавництва

[HTTP://PERSPECTIVES.PP.UA](http://perspectives.pp.ua)

Наукові перспективи
ВИДАВНИЧА ГРУПА

Журнал «Перспективи та інновації науки
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»,
Серія «Медицина»)» № 2(2) 2021

Журнал

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

Випуск № 2 (2) 2021

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.

Видавець:

Громадська організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» Свідоцтво серія ДК
№4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.

Підготовлено рекламним агентством
«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл., м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
тел.+38073 996 46 57, +38050 771 27 31, e-mail: gotoprint@gmail.com